

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 586/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 3 Nt 97/2020 z 5. októbra 2022 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 6 Tos 214/2022 z 28. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 8. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj svojho základného práva nebyť podrobený krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, základného práva nebyť pozbavený osobnej slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, svojich základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 49 ústavy, ako aj porušenia čl. 1 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 3 a 4 a čl. 141 ods. 1 ústavy a svojho práva podľa čl. 4 ods. 2 a 3 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Nt 97/2020 z 5. októbra 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Tos 214/2022 z 28. februára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie

krajského súdu“). Sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie na ústavnom súde.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 3 T 37/2008 z 26. februára 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 To 21/2014 z 29. apríla 2014 odsúdený pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov.

3. Sťažovateľ podal návrh na obnovu jeho trestného konania, ktorá bola napadnutým uznesením okresného súdu zamietnutá, keď okresný súd nezistil splnenie podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že trestný čin v danom časovom úseku nespáchal, že rozsah trestného činu nebol určovaný počtom rastlín ani ich váhou, ale ich váhou po vysušení, že rozpätie množstva dávok bolo ustálené len v rovine odhadu a to, že rastliny rodu *cannabis* iba pestoval, a teda nemôže byť zodpovedný za vyrobenie sušiny. Namieta nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, ako aj nejasnosť právnej úpravy drogových trestných činov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie viacerých práv podľa ústavy a protokolu č. 7, ako aj ďalších článkov ústavy napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu, ktorými bolo rozhodnuté o návrhu na povolenie obnovy sťažovateľovho trestného konania.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu:

6. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

7. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov

(IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

8. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajskému súdu, ktorú aj využil a krajský súd rozhodol svojím napadnutým uznesením.

9. Ústavnú sťažnosť v tejto časti bolo preto potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

10. Ústavný súd bez potreby bližšej analýzy aplikovateľnosti rôznych základných práv a rôznych sťažovateľom označených článkov ústavy (pozri bod 1 tohto uznesenia), ktorú relevantným spôsobom neobjasnil ani samotný sťažovateľ, konštatuje, že podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa je v plnej miere preskúmateľná v rozsahu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Aj samotný sťažovateľ v podstate namieta predovšetkým to, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou (pozri bod 4 tohto uznesenia).

11. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

12. Krajský súd dospel v odôvodnení napadnutého uznesenia k záveru, že sťažovateľ sa svojím návrhom v podstate domáha prehodnotenia znaleckého dokazovania vo vzťahu k rastlinám konope zaisteným pri domovej prehliadke s tým, že mali byť znalecky skúmané všetky zaistené rastliny, nielen vzorka jednej rastliny z každej z dvoch skupín zaistených rastlín. Krajský súd v tomto bode odkázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorý konštatoval, že v konaní o povolenie obnovy konania nie je oprávnený nanovo hodnotiť dôkazy. Zdôraznil, že za nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov, a to ani vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. zmýlil sa pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil. V pôvodnom trestnom konaní proti sťažovateľovi bolo znalecké dokazovanie vykonané a všeobecné súdy ho riadne vyhodnotili. Samotná nespokojnosť sťažovateľa s jeho vyhodnotením nie je dôvodom na povolenie obnovy konania.

13. Nad rámec uvedeného krajský súd k záverom okresného súdu doplnil, že podstatou znaleckého dokazovania vykonaného v pôvodnom konaní bolo vzorkovanie, teda vybratie vzorky zo skupiny druhovo a veľkostne rovnakých zaistených rastlín. Ďalej poukázal na skutočnosť, že vzorkovanie materiálov je nevyhnutné a vykonáva sa rutinne, pretože analyzovanie všetkých predložených materiálov je časovo a ekonomicky enormne náročné a získané informácie sa v podstate nelíšia od hodnôt získaných pomocou analýzy reprezentatívnych vzoriek. Následne krajský súd bližšie opísal postup skúmania súborov s väčším počtom kusov čerstvých rastlín konope a dospel k záveru, že aj vo veci sťažovateľa sa postupovalo týmto štandardným spôsobom. Zdôraznil, že sťažovateľ k svojmu návrhu na povolenie obnovy konania nepripojil žiadny nový dôkaz, ktorý by bol v pôvodnom konaní neznámy. Za novú skutočnosť nemožno podľa jeho názoru považovať ani stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. Tpj 88/2015 z 5. apríla 2016, z ktorého o. i. vyplýva, že rastliny rodu *cannabis* sú omamnou látkou v zmysle § 171 ods. 1 a § 172 ods. 1 Trestného zákona bez ohľadu na okolnosť, že ide o rastliny dosiaľ nespracované na účel aplikácie sušením (prípadne líhovaním), pretože suchý extrakt, tinktúra (etanolový výluh) a živica z takých rastlín sú rovnako omamnými látkami zaradenými (každá osobitne) v tej istej prílohe zákona. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že v pôvodnom konaní bol nesprávne aplikovaný kvalifikačný znak závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas), krajský súd konštatoval, že prípadná nesprávna právna kvalifikácia správne zisteného skutku je dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nie však dôvodom na povolenie obnovy konania.

14. Ústavný súd sa po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu presvedčil, že krajský súd dal v jeho odôvodnení dostatočnú a presvedčivú odpoveď na všetky relevantné námietky sťažovateľa. Z predložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľ skutočne žiadne nové skutočnosti či dôkazy na účel naplnenia § 394 ods. 1 Trestného poriadku všeobecným súdom nepredložil, ale vo svojom návrhu na povolenie obnovy trestného konania sa domáhal v podstate prehodnotenia znaleckého dokazovania a v pôvodnom konaní prijatých právnych záverov, čo však nie je podstatou ani účelom predmetného konania. Ako na to poukázal aj krajský súd, niektoré sťažovateľove námietky by mohli byť preskúmané v prípadnom dovolacom konaní, avšak sťažovateľ sám uvádza, že dovolanie vo svojej trestnej veci nepodal.

15. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

16. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

17. Z už uvedeného je na prvý pohľad zřejmé, že vo veci sťažovateľa ide o zřejmé bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, v dôsledku čoho nebolo možné jeho žiadosti vyhovieť (bod 2 výroku tohto uznesenia).

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu